

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.955.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 16. marca 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 33.

Dr. Fran Windischer:

Obligatorna organizacija trgovine v Sloveniji.

(Gremijalni sistem).*

Organizacija trgovcev in obrtnikov v Sloveniji je dvojne vrste: dobrovoljna in obvezna. Dobrovoljna organizacija sloni na določilih društvenega zakona. Lepo število dobrovoljnih trgovskih in obrtnih organizacij v društveni obliki obstoji v Sloveniji. Njihovo delovanje je dokaj živo, vendar je objektivna resnica, da je bila njihova važnost neprimerno večja za časa starega režima iz nacionalno-političnih razlogov. Društva trgovcev in obrtnikov, koja so v pričetku organizatornega gibanja obstajala tuhtam skupno za trgovce in obrtnike, so imela osobito veliko pomembnost ob časih narodnega probujanja, ko ni šlo toliko za stanovske pravice, kakor za narodno uveljavljanje. Narodno velikega pomena so bila osobito taka društva za trgovce in obrtnike na narodnih mejah tako v Trstu, Gorici, Mariboru in v narodno jako važnem Celju. V takih organizacijah so bili naši ljudje sami zase, pa je bila tudi kontrola oblastev in vpliv oblastev manjši nego pri obligatornih združnih organizacijah. V teh stanovskih združenjih je bilo delo za gospodarsko osamosvoje lažje in smotnejše. O dobrovoljnih organizacijah zadoščaj za namen teh izvajanj, kar je povedano, pa bo v naslednjem govoru samo o obligatornih organizacijah.

Obligatorne organizacije trgovcev in obrtnikov v Sloveniji slone na določilih avstrijskega obrtnega reda, ki je v svojem VII. poglavju namenjen uvedbi združnega vprašanja. Določila avstrijskega obrtnega reda osobito po noveli iz leta 1907 so ostala v Sloveniji po prevratu do danes neizpremenjena. Za združenja trgovcev in obrtnikov je določena oznaka v splošnem »zadruga«, vendar pa ni ovire, da se ta stanovska združenja zovejo gremiji. V Sloveniji smo imeli po prevratu ponekod trgovske gremije, ponekod trgovske zadruge, pa je oficijalni naziv za zvezo teh osnovnih organizacij, ki se je ustanovila spomladi leta 1920, »Zveza trgovskih gremijev in zadrug v Sloveniji«. Oznaka »trgovska zadruga« izginja v naslednjih letih, pa danes obstoje samo še gremiji trgovcev v posameznih političnih okrajih (srezih). Glavna prednost in ugodnost take stanovske organizacije trgovstva in obrtništva obstoji v obveznosti. Posamezni trgovec ali obrtnik ne more odločati o tem, je-li pristopi svoji krajevno merodajni organizaciji ali ne. Ko prične svojo trgovino ali svoj obrt, istočasno, ko dobi obrtnico, postane tudi član svoje obligatorne stanovske organizacije, koji mora pred izdajo obrtnice plačati predpisano inkorporacijsko takso. V obligatornosti leži sigurnost brezizjemne in striktnosti ter obče izvedbe organizacije. Jasna stvar je, da je inteligenca neenaka, pa je mnogo konservativnih elementov v vsakem stanu, koji iz enega ali dru-

gega razloga nimajo smisla za potrebo organizacije. Manjšina žene k napredku vsepovsodi večino. V organizacijah, koje slone na dobrovoljnosti, je najslabjša stran ta, da vodstvo organizacije nima nikakega pritiska do takih stanovskih tovarišev, koji sami nočejo v organizacijo. V tem tiči krivica, kajti taki outsiderji imajo vse ugodne uspehe, koji so plod dolgotrajnega prizadevanja organizacij, za organizacije same pa ne prispevajo. V obligatornih organizacijah, kakor so v Sloveniji gremiji trgovcev, odnosno zadrug trgovcev, izginja ta neugodna okolnost in vsak, koji izvršuje svojo trgovino v dotičnem okolišu, avtomatično postane član in je dolžan plačevati za organizacijo one prispevke, koje določajo ali pravila ali vsakokratni letni zaključki glavne skupščine. V Sloveniji obstoji danes 27 gremijev. Po mojem mnenju je taka organizacija, koja je vsled garancije potrebnih finančnih sredstev uspešna, potrebna in je želeli, da se obligatorne organizacije po določilih obrtnega zakona uvedejo splošno v naši državi. Gremiji in zadruge so fundamenti obvezne stanovske organizacije, imajo dalekosežne in važne pravice in znatno sodelovanje v obrtni upravi, pa so predpogoj in izhodna točka za razne dobrotvorne in gospodarske naprave trgovskega in obrtniškega stanu. Obrtni zakon, koji velja v Sloveniji, predvideva tudi oblike višje organizacije, to so zveze (savezi) posameznih gremijev in zadrug večjega ali manjšega krajevnega okoliša. Po mojem mnenju je za dosledno izvedbo obligatorne stanovske organizacije trgovskega in obrtniškega stanu neobhodno potrebno, da zakon predvidi tam, kjer so ustanovljene zveze zadrug kot višje stanovske organizatorne jedinice, za zvezino članstvo istotako obligatornost, sicer strumno in brezhlibno delovanje trgovskih, odnosno obrtnih organizacij ne bi bilo zadostno zjamčeno. Ne sme se dopuščati, da je tam, kjer obstoji zveza gremijev, odvisno od volje posameznega gremija, je-li pristopi svoji zvezi ali ne. Od tega je naravno odvisno tudi finančno uspevanje zveze gremijev.

Po mojem mišljenju je položaj tak, da je v krajih, kjer obstoje kakor v Sloveniji, po določilih obrtnega zakona obligatorne stanovske organizacije, dana vsa potrebna garancija za temeljito izvedbo organizatorne ideje v gremijih in zadrugah, pa istočasno osigurana tudi možnost, da se iz osnovnih jedinica, koje so gremiji ali zadruge, osnujejo zveze gremijev in zadrug. Na ta način je dana možnost, da imajo posamezni stanovi tako trgovski stan kakor obrtniški stan svoje konsekvntno izvedene stanovske organizacije v fundamentu, koji so gremiji in zadruge, in pa v nadaljnjem razvoju v zvezah, koji predstavljajo legitimno organizacijo trgovskega in obrtnega stanu višjega reda. Dana pa je i možnost, da izvestne obrtne stroke, koje so jako mnogobrojne, kakor na primer gostilničarji in krčmarji, ustanove zase posebne gostilničarske zadruge, pa za take zadruge osnujejo posebne

višje organizacije: zveze gostilničarskih zadrug. V tem pogledu je pripomniti, da obstoji za celo Slovenijo v Ljubljani »Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani«. Nadalje obstoji »Zveza obrtnih zadrug za mariborsko oblast« v Mariboru in »Zveza obrtnih zadrug za ljubljansko oblast« v Ljubljani. Gostilničarski stan ima svoje posebne zadruge gostilničarjev, za koje obstoji »Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru« in »Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani«. V krajih, v kojih so dane zakonite možnosti za tako izvedbo stanovske organizacije, je jasno, da ni tistih urgentnih potreb in zahtev po ločenih komorah za trgovino, obrt in industrijo. Vsaka stanovska skupina ima svojo stanovsko organizacijo kot strokovno organizacijo in torej v vsakem pogledu lahko uveljavlja svoje zahteve. Kot vrhovna reprezentanca trgovine, obrti in industrije obstoji v Ljubljani za celo Slovenijo Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, koja ima posebne sekcije za industrijo, trgovino in obrt s potrebno avtonomijo. Dejstvo je, da prihaja v gospodarskem življenju do interesnih sporov, toda take spore je treba rešiti na stanovskem foru, koji daje ob zadostni dobri volji vse večjo garancijo za pravično solucijo nego birokratizem v ministrstvu. O tem ne more biti dvoma, da treba nasprotstva in konflikte izgladiti. Po mojem mnenju je bolje, da se izgla-

dijo v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo nego da to delo opravljajo činovniki brez poznanja praktičnega življenja. Pokazalo se je povodom poslednjih trgovinsko-političnih pregovorov, da bi bilo morda koristno reševati interesne konflikte posameznih strok v različnih državah predbežno med interesenti samimi. Ako je temu tako, koliko potrebnije je, da se interni spori izmirijo v stanovskih reprezentancah. O tem pa ne more biti dvoma, da je tudi med industrijami baš dovolj sporov in da je tudi med posameznimi obrtnimi strokami dovolj materijala za konflikte. Konsekvntno bi potem i industrijske komore i obrtne komore ne mogle koristno delovati. Po mojem mnenju je glavna točka pri teh stremljenjih za zastopstva v tem, da se zagotovi organizacijam trgovine in obrta obligatornost in jim nudi garancija za potrebna materijalna sredstva.

Določila obrtnega reda o zadrugah in gremijih, kakor veljajo v Sloveniji, je mogoče mutatis mutandis brez težav uvesti tudi v drugih delih države in osobito v naši Hrvatski in Slavoniji, koje imata tako inteligentno, tako visoko razvito in mnogobrojno trgovstvo in obrtništvo. V Sloveniji so predmetna določila ugodno učinkovala in bi bila po mojem mnenju samo potrebna striktna dispozicija zakona o obligatornosti višjih organizacija.

* * *

Prodaja soli.

Oddaja soli v promet potom zakupov veleprodaje povzroča trgovini od prvih početkov velike težave. Gospodarski krogi so od jeseni leta 1927, oddali na kompetentna mesta toliko upravičenih pritožb, da se je uprava državnih monopolov po naših informacijah odločila, da sedanji način prodaje soli koncem tekočega leta, ko potečejo sedanje zakupne pogodbe, bistveno izpremeni. Kako bo izpremembo izvedla, še ni odločeno, čuje pa se, da je v načrtu novega zakona o monopolu soli predvideno, da se obdrži zakupniški sistem, vendar pa odpade sedanje reoniranje, ker naj bi celo državno področje tvorilo en reon, tako, da bi se promet s soljo vršil nemoteno iz enega dela države v drug del države. Ta način prodaje soli namerava baje uprava monopolov uveljaviti že pred uveljavljenjem novega monopolskega zakona, ker ji daje že sedanji zakon za to zadostno podlago.

Glede prometa s soljo sicer stojimo slejkoprej na stališču svobodne trgovine in proste konkurence, vendar pa navzlic temu smatramo, da bi tudi v novem zakonu predvideni način izdatno izboljšal sedaj nevzdržni položaj. Ako bi cela država tvorila en prodajni reon, bi se sol mogla nemoteno kupovati kjerkoli, ne glede na reon in bi bila dana tudi možnost nakupa mineralne soli, katere sedaj v Sloveniji tako pomanjkuje. Sedaj ravno prodajni reoni ovirajo, da si naši trgovci ne morejo nabaviti mineralne soli, na primer v Zagrebu, kjer je je po primerni ceni zadosti na razpolago.

Poleg tega bi odprava reonov preprečila tudi marsikatero druge neprilike za trgovino, ki se kažejo ob mejah raznih prodajnih reonov, pa tudi v notranjosti reonov samih. Od-

padlo bi tihotapstvo soli ob mejah reonov, na primer iz inozemstva, pa tudi iz oblasti, ki imajo na razpolago zadosti mineralne soli, odpadlo pa bi nepotrebno prevažanje soli v notranjosti reonov. Jako klasičen vzgled v tem primeru nam nudi gornje-gradski okraj, ki dobiva sol preko postaje Šmartno ob Paki. Ako hoče trgovec iz Šmartna na Paki nabaviti sol, jo mora kupiti pri zastopniku veleprodaje v Gornjem gradu in je ne sme dobiti od istega zastopnika na postaji. Tako se sol po nepotrebnem prevaža na voze iz Šmartna na Paki v Gornji grad in od tod zopet 30 km nazaj v Šmartno.

Vsled tega bi nekvarno svojemu načelnemu stališču pozdravili vsako preureditev in vsako izboljšanje položaja, torej tudi preureditev celotnega državnega področja v en prodajni reon, ker bi že taka preureditev pomenjala za trgovino izdaten korak iz sedanjega kaosa k izboljšanju.

SKUPNE OBMEJNE ŽELEZNIŠKE POSTAJE Z AVSTRIJO.

Te dni so se na Dunaju vršila pogajanja z avstrijsko vlado, da bi se avstrijska in naša vlada sporazumeli glede ustanovitve skupnih železniških obmejnih postaj. Pri pogajanjih se je dosegel načelen sporazum. Zato je upravičeno upanje, da se bo popoln sporazum dosegel v najkrajšem času. Po tem sporazumu se bo bistveno olajšal potniški promet med obema državama, ki bo koristil celotnemu gospodarstvu. Skupne obmejne postaje bi bile naslednje: Maribor, Jesenice, Pliberk (Bleiburg), Dravograd, Meža in avstrijska Radgona. Skupne železniške postaje bi obsegale skupno železniško, policijsko in carinsko službo, tako da bi bil ves promet v vsakem oziru koncentriran na eni in isti točki.

* Savez trgovaca u Hrvatskoj i Slavoniji je izprožil povodom unifikacije obrtnega zakona vprašanje stanovske obligatorne organizacije v državi kakor velja za trgovino in obrt v Sloveniji po obrtnem redu. Na poziv uredništva »Trgovacke Novine« v Zagrebu je g. dr. Fran Windischer napisal o tem predmetu gornji članek.

Pocenitev električnega toka v Ljubljani.

V zadnjih letih smo morali s skrbjo ugotavljati, kako so se industrijska podjetja izogibala Ljubljane, da do novih večjih investicij sploh ni prišlo, zlasti pa je moral vsak lajik opaziti, da modernizacija tudi manjših obrtniških obratov ne napreduje, da obrtništvo hira, ker ni moglo slediti dovolj hitro tehničnemu razvoju.

Vzrok tem nedostatom je ležal predvsem v jako visoki ceni električnega toka.

Že v proračunski razpravi ljubljanskega občinskega sveta za leto 1928 je občinski svetnik in načelnik Zveze obrtnih zadrug g. Josip Rebek zastavil ves svoj trud, da se cena električnemu toku zniža. Njegovi zahtevi tedaj občinski svet ni ugodil.

Kakor pa čujemo, je g. Josip Rebek pri razpravi o letošnjem proračunu mestne elektrarne ponovno sprožil to vprašanje in je upravni odbor na svoji seji z dne 14. t. m. v celoti sprejel novi proračun, kjer so že vnešene nove cene električnemu toku.

Nove cene, ki pa veljajo samo do

postavitve nove kalorične centrale, so sledeče:

Za motorje od 3 Din na 2 Din za Kw uro.

Za pisarne in obrtne prostore od 6 Din na 5-50 Din za Kw uro.

Za zasebnike od 5 Din na 4-50 Din za Kw uro.

Po postavitvi nove kalorične centrale se bo pa cena toku še znižala. Ravnotako se je znatno znižala tudi elektroštevnik.

Važnosti te pridobitve za gospodarske kroge, kakor tudi za zasebnike, ne smemo podcenjevati. Zasluga za to gre g. Josipu Rebeku, ki je z vso odločnostjo zastopal koristi interesentov, saj se bo na ta način ljubljanskemu občinstvu prihranilo nad 1 in pol milijona dinarjev.

Ravnotako pa s hvaležnostjo priznavamo umevanje, ki ga je pokazal upravni odbor mestne elektrarne na svoji proračunski seji pod predsedstvom g. Fran Oreška in s člani gg. Fran Rupnik, Dr. Klepec, Debevec in Likar. Zaslugo pa so si pridobili zlasti tudi gg. ravnatelj ing. Ciuha in ing. Sonc.

Apeliramo na občinski svet ljubljanski, da ta prekristni sklep upravnega odbora mestne elektrarne v celoti odobri.

Ureditev trgovsko-političnih odnosov med našo državo in Rumunijo.

Že 20. t. m. bi se imela pričeti pogajanja med našo in rumunsko delegacijo glede ureditve vprašanj, ki so nastala po sklenitvi trianonske pogodbe, a so ostala doslej še nerešena, za sklenitev trgovinske pogodbe med našo državo in Rumunijo. Ker pa ni bilo doslej mogoče sestaviti strokovne delegacije in poiskati potrebnih ekspertov za posamezna vprašanja, so bila pogajanja dogovorno odgode na do 8. aprila t. l.

Pri pogajanjih dne 20. junija 1928 je bil dosežen sporazum med ministri Male antante, posebej pa sporazum med rumunskim in jugoslovenskim zunanjim ministrom, da se vsa nerešena vprašanja rešijo potom direktnih pogajanj, ki naj bi se čimprej pričela. Predmeti, o katerih se bodo vršila pogajanja, so bili grupirani po strokovni komisiji v posamezne skupine. Jedro pogajanj tvorijo predvsem vprašanja, ki izvirajo iz splošnih določb trianonske mirovne pogodbe. Obe vladi sta pripravili vse potrebno gradivo. V dneh od 3. do 6. januarja se je vršil v Beogradu sestanek specialnih delegatov, na katerem je bil določen program teh pogajanj, ki obsega 28 raznih vprašanj, razdeljenih po svoji sličnosti na deset skupin, in to:

1. Hidrotehnične konvencije, ki se nanašajo na vse tri države (Jugoslavija, Rumunija, Madžarska) in obsegajo režim vode, plovbe na Dunavu in Begeju, vprašanja vodnih zadrug, kojih teritorij je bil raztrgan po novih državnih mejah.

2. Administrativna vprašanja, obsegajoča konvencije o popularnih masah, o penzijah bivših uradnikov, kojih penzijski fondi so na teritoriju druge države, razdelitev posestev bivših administrativnih edinic, razdeljenih po novih državnih mejah in regulacijo vseh likvidacij in konvencije o čuvanju obmejnih trigonometrijskih znakov.

3. Javno-pravne konvencije o medsebojni sodni pomoči, izročitvi krivcev i. t. d.

4. Privatno-pravne konvencije o razdelitvi posestev imovinskih občin in premoženja bivšega 14. srbskobanatskega graničarskega polka v Beli Crkvi.

5. Finančna skupina, obsegajoča konvencije o dolgovih in terjatvah v avstro-ogrskih kronah, konvencije o preprečenju dvakratnega obdavčenja in slično.

6. Gospodarske konvencije s trgovinsko pogodbo, za katero pa se bodo vršila pogajanja šele potem, ko bo stopila v veljavo nova rumunska

avtonomna tarifa in konvencija o obmejnem prometu.

7. Socialna vprašanja, obsegajoča konvencije o pravici bivanja, zaposlovanja delavcev, zavarovanja delavcev i. t. d.

8. Prometna konvencija o regulaciji in razširjenju prometnih zvez.

9. Konvencija o likvidaciji šolskih in cerkvenih posestev, fondov in ustanov.

10. Konvencija o ureditvi cerkvenih in šolskih vprašanj obojestranskih narodnih manjšin.

SEDEMDESET PONUDB ZA NAŠE ŽELEZNIŠKE DOBAVE.

Licitacije za dobave za naše železnice se je udeležilo okoli 70 domačih in inozemskih tvrdk, tudi ameriških. Presenetilo je, da so manjkale tvrdke Krupp, Siemens in druge v poštev prihajajoče tvrdke. Pravijo, da je bil prigrisatveni rok prekratek. Zato govorijo o novem razpisu za poznejši rok. Cene, ki jih ponudniki stavijo, so zelo visoke.

TRG JAJEC.

Pomanjkanje jajec je v zadnjem času ponehalo. V dunajski nadrobni trgovini je cena jajcu sedaj ca. 24 grošev, dočim je bila še pred 12 dnevi 32 do 34 grošev. Ta cena je bila sploh najvišja v zadnjih letih. V mednarodnem eksportu je opazovati živahno delovanje za izboljšanje kvalitete in za ureditev izvoza. Anglija bo izvedla žigosanje lastne produkcije in bo pri uvozu zahtevala najbrž označbo izvora. Isto zahtevajo Holandija, Belgija in Avstrija. V Danski je žigosanje, kot znano, že izvedeno. Poljska hoče dovoliti uvoz samo v zabojih in samo pod gotovimi predpisi. V Budimpešti bodo v najbližjem času otvorili borzo jajec, o kateri smo že pisali; mislijo na vsakdanjo notacijo cen. Upajo v teku časa na večjo produkcijo in na boljše kvaliteto. Ogrska jajca tehtajo povprečno 48 do 50 gramov, danska 65 gramov. Kokoš ogrske reje nese na leto povprečno 80 do 100 jajec, kokoš danske reje približno še enkrat toliko; računajmo za ogrsko kokoš 90 jajec po 50 gramov na leto, dobimo 4500 gramov; računajmo za dansko kokoš 180 jajec po 65 gramov, dobimo na leto 11.700 gramov, torej 7200 gramov ali 160 odstotkov več. Iz tega primera vidimo, koliko se da doseči z umnim perotinarstvom. Upajo, da bo prav ustanovitev borze v tem oziru ugodno vplivala in da bo vzpodbujala producente, naj bolj pazijo na kvaliteto. Ogrski zgled bi potem mogel potegniti za seboj tudi sode.

OPOZORILO AVTOMOBILSKIM INTERESENTOM.

Zaradi neenakega tolmačenja od kdaj se naj računa 15-dnevni rok za prijavo avtomobilov, je izdala generalna direkcija davkov naslednjo rešitev: Po točki 11., čl. 106. taksnega in pristojbinskega pravilnika se mora izvršiti prijava v roku 15 dni, ko se nabavi zadevno prometno sredstvo. Merodajen pa ni datum s fakture, temveč se prične računati prijavni rok z dnem, ko kupec prejme vozilo od prodajalca. Če pa je prevozno sredstvo kupljeno izven mesta, kjer se mora prijaviti, se ugotovi dan predaje kupca s tovarnim listom.

* * *

ZRAČNI PROMET JUGOSLAVIJE.

Zračni promet med Zagrebom in Beogradom so otvorili dne 15. marca t. l. Aeroplana odletita ob istem času iz obeh mest, ob dveh popoldne. Naročena sta bila dva lepa aeroplana v Franciji. Zračni promet z Dunajem še ni urejen. Predsednik jugoslov. zračnoprometne družbe je sklenil dogovore z avstrijskimi in češkoslovaškimi družbami, ki jih pa vlade še niso potrdile. Naša vlada se je načelno že izrekla za ta promet, gre samo še za višino subvencije. Razširjenje zračnega prometa v Jugoslaviji sami zaenkrat še ni aktualno. Vendar se pa nadaljujejo pogajanja z vojaškimi krogi glede otvoritve prometa Beograd—Skoplje in eventualno glede otvoritve črte Beograd—Sarajevo. Ljubljana mena da ne pride v nobeno kombinacijo!?

* * *

PRODUKCIJA SLADKORNE TOVARNE »BELJE«.

V pretekli kampanji so v sladkorni tovarni »Belje« v Baranjin-Vrhu napravili 1180 vagonov sladkorja. Kampanja je trajala s kratkimi presledki, povzročeni vsled pomanjkanja vagonov, 100 dni, od 25. septembra do 27. decembra. Sladkor so označili strokovnjaki kot izborni. Tovarna izdeluje sedaj samo kristalni sladkor, hočejo pa napraviti tudi rafinerijo. Za letošnjo kampanjo je ravnateljstvo tovarne že sklenilo dogovore s producenti pese in bodo razdelili letos prvič ca. dva vagona domačega sladkornopesnega semena med producente, dočim so uporabljali doslej tuja semena. Državna domena Belje ima v Kneževu lastno odbiralno (seleksijsko) semensko štacio, in so tam producirali ta semena.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Ponudbe in povpraševanja.

Jovan Gjorgjević, Kusić, pošta Bela Crkva, Banat, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki mi bu lahko dobavile bombaž za tkanje.

* * *

Ferdinand Karbaš, tvorničko skladište proizvoda i predjica, bi rad stopil v poslovne stike s tukajšnjimi trgovci s čevlji.

* * *

Emil Hiršl, Novska, trgovina mješovitim robom, bi želel stopiti v poslovne stike s tukajšnjimi lesnimi podjetji, pred vsem z večjimi žagami.

* * *

Trivo N. Vujović, Beograd, Lomina 43/I., bo v nastopajoči sezoni potreboval večje količine apna ter želi stopiti s tozadevnimi tukajšnjimi podjetji v zvezo.

PO SVETU.

Jugoslovanski Lloyd je s 5000- do 8000-tonskimi parniki vpeljal mesečni transportni promet med Sušakom in drugimi jadranskimi pristanišči ter Buenos Aires (Argentina). Ladje bodo prihajale v pristanišče Sušak okoli dvajsetega vsakega meseca.

Jugoslovanska trgovska zbornica v Solunu sme izdajati izkaze o izvoru blaga za vse na njenem teritoriju nakupljeno blago, brez vsakih izjem.

Konferenca o donavski plovbi, ki se je vršila na Dunaju med zastopniki donavskih plovbnih družb Jugoslavije, Avstrije, Nemčije, Češkoslovaške in Rumunije, je postavila promet po Donavi na nov temelj. Namen dogovora je odstranitev konkurence v blagovnem prometu in znižanje obratnih stroškov.

Vprašanje elektrifikacije Hercegovine je obravnavala konferenca gospodarskih zastopnikov v Mostaru. Ustanovili bodo v ta namen delniško družbo z osnovno glavnico 4 mil. dinarjev.

Poljska lesna industrija pripravlja izvozni sindikat, da si zagotovi večji vpliv na mednarodnih lesnih trgih.

Pirellijeva družba za izdelovanje žice in kablov razdeli 11-odstotno dividendo (lani 10%).

Società Generale Italiana Edison di Eletticità v Milanu predlaga za bilančno leto 1928 dividendo 50 lir (lani 45) na delnico v nominalu 375 lir, torej 13,33%. Z valorizacijo naprav in rezerv bodo nominalno vrednost delnic dvignili na 500 lir. Delniško glavnico hočejo dvigniti na 1100 milijonov lir.

American Telephone and Telegraph Co je imela lani 143.170.000 dolarjev čistega dobička, za 14.560.000 dolarjev več kot leta 1927.

Škoda namerava ustanoviti v Jugoslaviji več podružnic in se tozadevno mudi ravnatelj Škodovih tovarn v Beogradu, da se posvetuje z gospodarskimi ministri.

Prva Hrvatska Štediona je imela lani nad 16 milijonov dinarjev čistega dobička, in bo razdelila 16-odstotno dividendo. Za tanieme so določili 1.060.000 dinarjev.

Prodaja Opel d. d. družbi General Motors je perfektna. Imenujejo kupno vsoto 125 mil. mark.

Stewart, ki je podlegel v boju proti Rockefellerju, ima letno penzijo 75.000 dolarjev. Bo že živel.

Trgovska bilanca Češkoslovaške v mesecu februarju se je nadalje poslabšala. Ves promet je znašal 2409 milijonov Kč, za 567 milijonov Kč manj kot v lanskem februarju, pasivnost 60 milijonov Kč.

Indeks cen na Ogrskem raste; veletržne cene v februarju so narasle od 134 na 137, cene živil od 132 na 139. Živiljske cene so se dvignile od 117,6 na 120,6.

Nove petrolejske vire so odkrili na Poljskem in so jih že začeli izrabljati.

Angleška General Electric Co. bo zvišala glavnico od 7,6 na 9,2 mil. funtov. Glasovalno pravico imajo samo britanski podaniki.

Banque Commerciale Roumaine je zvišala glavnico od 100 na 500 milijonov lejev, od koje vsote se 200 milijonov takoj emitira.

Rumunsko carinskotarifno reformo hočejo izvesti na ta način, da bodo postavke v teku petih let vsako leto za določeno kvoto znižali. S tem naj se nudi rumunski industriji možnost, da se novim razmeram polagoma prilagodi in da izvede razionalizacijo.

Na reparacijski račun je dobila Jugoslavija od Nemčije v prvih petih mesecih normalnega reparacijskega leta (od 1. septembra 1928 do 1. februarja 1929) 30.400.000 mark, in sicer 25.800.000 mark v stvarnih dajatvah in 4.400.000 mark v gotovini.

Nazadovanje francoske svilene produkcije. Iz Pariza poročajo, da je bila po podatkih poljedelskega ministrstva lanska svilena produkcija v Franciji najmanjša po letu 1923. Svilorejcev je bilo leta 1927 70.254, lani 63.811. Leta 1927 je znašala produkcija kokonov 3600 milijard v vrednosti 74 milijonov frankov, lani je bilo pa 2600 milijard kokonov v vrednosti 52.800.000 frankov.

Traien vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ležnik,
Maribor, Cankarjeva 26

nudi prodaja

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Občni zbor gremija trgovcev v Radovljici.

V nedeljo dne 10. t. m. se je vršil na Jesenicah občni zbor gremija trgovcev v Radovljici, ki so se ga v prav lepem številu udeležili gremijalni člani. Zborovanje je otvoril s prisrčnim pozdravom vseh navzočih zaslužni in neumorni gremijalni načelnik g. Fürsager ter podal nato sledeče poslovno poročilo:

Zopet mi je po enem letu čast, stopiti pred občni zbor in poročati o delovanju našega gremija. Od časa zadnjega občnega zbora, ki se je vršil v Radovljici, je bilo delovanje precej živahno. Kopicile so se zelo važne stanovske zadeve, katerih vsaka je prinesla nekoliko razprav in koristnih ukrepov.

Predvsem mi je omeniti, da se v našem okraju v zadnjem letu prilike za trgovstvo niso izboljšale. Prej ko slej se imamo boriti s splošnim pomanjkanjem denarja, krošnjarstvo se še vedno pojavlja v znatni meri in konsumi delajo s prodajo nečlanom še vedno nereelno konkurenco našim legitimnim trgovcem. Želeli bi da bi se trgovstvu posrečilo v sedanjem novem redu državnega gospodarstva doseči ono razumevanje, katero mu po njegovi veliki važnosti pripada. Razpust zadnje neplodne narodne skupščine, ukinitve ustave in preokret v državnem vodstvu je naš stan z veseljem odobral, ker se je s tem nehalo partizanstvo in strankarstvo, ki je gospodarskim krogom in posebno trgovstvu nemalo škodovalo. Zato se nadamo, da bo sedanja vlada, ki ima biti ne-strankarska, vzpostavila v državi red in pravičnost ter da bo sčasoma v sporazumu s predstavniki gospodarstva zboljšala splošno narodno blagostanje.

Med važnimi zadevami, ki zanimajo vsakega trgovca, je zavzemalo komplicirano vprašanje odpiranja in zapiranja trgovin skoro neprestane obravnave, tako v sejah našega načelstva, kakor v sejah Zveze gremijev in v zbornici za TOI. To vprašanje še danes ni konečno rešeno, ker so se po zakonitvi meseca maja in takratni uredbi velikega župana pojavile zopetne pritožbe. Pričakovati je, da dobimo v kratkem zopet novo uredbo, ki bo postala končno veljavna.

Vsled ukinitve točilnih pravic je bilo precejšnje število trgovcev prizadetih. Čitali in slišali ste gotovo, koliko sestankov, anket, posvetovanj in intervencij v Beogradu je bilo v tej zadevi. Končno je bilo izdano dovoljenje, da smejo prodajati trgovci v prodajalnah v zaprtih steklenicah fine in navadne alkoholne pijače pod pogojem, da se vrši polnitev steklenic samo izven obratovalnice, da kupec ne sme v trgovini odpreti in piti vsebine steklenic in da se vrši zapiranje teh steklenic točno po predpisih člena 45. pravilnika. Finančna direkcija v Ljubljani je za okrožnico od 21. januarja 1929 opozorila oddelke finančne kontrole, da smejo zanaprej tudi trgovci sami natakati in zapirati steklenice za prodajo na konsumenta in za potrošnja zunaj lokala, toda samo v kleti. Tako prodaja ne podlega plačilu točilne takse. S tem bo v izdatni meri ustrezno potrebam trgovine in je torej ovira za prodajo alkoholnih pijač na drobno takorekoč odstranjena.

Proti nedovoljenemu poslovanju konzumov smo imeli večkrat priliko se vsled pritožb naših članov pritoževati na sresko poglavarstvo. Zveza gremijev je to vprašanje temeljito obravnavala ter je izdala tozadevni letak, katerega so prejeli tudi naši člani v uporabo. V tem pogledu opozarjam gospodo na ta poduk, da ga ponovno čitajo in vsak slučaj kršenja od strani konzumov točno po imenu, času in množini blaga zabeležijo in gremiju naznanijo.

Nadalje je bilo mnogo pritožb o nepovoljnih davčnih razmerah ter se je gremij pridružil odločnim protestom o visokih davkih in prošnjam za ukinitve poslovnega davka. Pretekli mesec smo priredili na Jesenicah sestanek članov interesentov, na katerem je predaval strokovnjak g. Zelenik iz Ljubljane o

novi pridobnini, kako je izvršiti napoved, ter o pripravnem načinu knjigovodstva za male trgovce. Udeležba je bila povoljna in so poslušalci sledili izvajanjem s polnim zanimanjem. Vsem prizadetim članom smo razposlali še posebej ponatis iz »Trgovskega lista«, kako je napraviti prijavo za pridobnino. Poleg glavnega dohodka našega najboljšega odjemalca, kmeta, ki ga črpa iz živinoreje, je v okolišu našega gremija velikega pomena gozdarstvo in lesna trgovina. Dokaz temu je, da obratuje 81 lesnih trgovin, katerih nekatere imajo velik promet in donajajo mnogo k izboljšanju gmotnega položaja domačega prebivalstva, ter nudijo zaslužek velikemu številu delavstva. Posebno letošnjo zimo so lesni delavci lahko mnogo zaslužili, ko je bilo vreme za njih posel zelo ugodno.

Lansko leto je železniška uprava po-višala zakupnino za ležarinske prostore na postajah. V tem oziru je zbornica za TOI predlagala prometnemu ministrstvu revizijo zakupnin za ležarinske prostore. Upamo, da se bo v kratkem uredilo to vprašanje tako, kakor zahtevajo interesi našega gospodarstva in potrebe naših lesnih trgovcev in izvoznikov.

Dovolim si še omeniti, da je opaziti, da so naši člani v stanovskih zadevah premalo poučeni in da bi se marsikaj obvarovali škode, ako bi vedno čitali »Trgovski list«. Ta list izhaja trikrat na teden in prinaša vse važne stanovske novice, opozarja na važne odredbe raznih oblasti, pojasnjuje nove zakone, prinaša borzna poročila, podaja praktične trgovske nasvete in vzpodbuja k modernizaciji in racionalizaciji trgovine, skratka nudi toliko zlatega gradiva vsakemu gospodarju, da bi moral biti vsak pravi trgovec njegov naročnik. Zato Vas prosim, da se zanimate za »Trgovski list«, ki vam bo gotovo koristil in da ga naročite in stalno čitate.

Končno vam podajam še sledeče statistične podatke:

Stanje članov začetkom leta 1928 je bilo 432, koncem leta smo imeli 39 več, skupaj 471, moških 267 in ženskih 204.

Prijav je bilo 71, odjav 30. Protokoliranih je 91 članov. Trgovskih pomočnikov je prijavljenih 5 moških, 16 ženskih, skupaj 21. Vajencev je bilo koncem leta moških 20, ženskih 41, skupaj torej 61.

Glavne stroke trgovine z mešanim in specerijskim blagom je bilo 143, lesnih trgovcev 81, manufakturstov 23 in raznih drugih, skupaj 224.

Načelstvo je imelo od zadnjega zbora pet sej, spisov je došlo in bilo večinoma rešenih 371. Od teh se delijo na sresko poglavarstvo 50, drugi uradi in korporacije 24, Zveza trgovskih gremijev 57, Zbornica za TOI 15 in razni trgovci 124.

Iz letnega poročila razvidite, da se je načelstvo vsestransko udeleževalo za Vaše koristi. Storilo je, kolikor se je dalo doseči, ako pa vsaki posamezni želji ni bilo ustrezno, se mu to ne more zameriti, ker še mnogo višje inštanice vselej ne morejo popolnoma zadovoljiti.

Po tem referatu je obširno poročal tajnik Zveze gremijev g. Podgoršek o naših gospodarskih prilikah in delovanju Zveze. Nato je bil odobren računski zaključek za minulo poslovno leto in sprejet proračun, ki priča o lepo urejenih gremijalnih financah. Končno so se vršile volitve novega odbora, pa je bil zopet z majhnimi izpremembami soglasno izvoljen dosednji odbor s predsednikom g. Fürsagerjem.

Denarstvo.

Nakupovalna moč červonca pada. Oficialne indekse številke kažejo, da nakupna moč červonca zmeraj bolj pada. 1. oktobra 1928 je imela še 76-79% nominalne vrednosti, do 1. januarja letos je zopet padla in je prišla na 56-56%. V zasebni trgovini je vrednost červonca še manjša. V lanskem oktobru je znašala 35-83%, 11. februarja letos pa 33-33% nominalne vrednosti.

Gremijalni zbor gremija trgovcev za mariborsko okolico.

Dne 10. t. m. popoldne je mariborski okoliški gremij opravil svoj redni letni gremijalni zbor, na katerega se je v Gambinovi dvorani zbralo okrog 90 gremijalnih članov. Zborovanje je vodil gremijalni načelnik g. Janko Kostajnshek, prisostvovala sta obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik in predsednik Zveze trgovskih gremijev in zadrug g. Weixl.

Število gremijalnih članov je znašalo začetkom leta 377; na novo je prijavilo obrt 71 trgovcev, odjavilo pa 62, tako da se je člansko število dvignilo koncem leta na 386. Padlo je število branjevcev za 11, sejmarjev, špeharjev, trgovcev s sadjem, vinom in perutnino, znatno pa se je dvignilo število z mešanim blagom, namreč za 16. — Gremij šteje 84 pomočnikov, za 17 več kakor v začetku leta, in 45 vajencev, za 5 več kakor začetkom leta. Vajenci so zaposleni pri 40, pomočniki pri 54 gospodarjih. 90 trgovcev z mešanim blagom dela brez tujega pomožnega osebja. — V prošlem letu so 3 trgovine prišle v konkurz. Konzumov je v okolišu gremija 7.

Gremij izkazuje vkljub nizki gremijalni dokladi, Din 35— za člana, ob koncu prošlega leta prav lepo premoženje okrog Din 50.000—, kar je pač znamenje solidnega dela in skrbnega gospodarstva. Izdatki za tekoče leto so proračunani na Din 19.482—, med temi zvezna doklada 4.882 Din.

Na gremijalnem zboru je podal gospod Weixl poročilo o delovanju zveze v prošlem letu za interese trgovstva, posebno o korakih, ki so se storili v pogledu na točenje alkoholnih pijač v trgovinah, na odpiralni in zapiralni čas in na konzumske obrate. Gremijalni načelnik je dodal v temperamentnem govoru svoje pripombe glede uspeha trgovske deputacije pri ministrskem predsedniku in obrazložil zahteve trgovcev glede poslovnega časa v trgovinskih obratovalnicah. Posebno odločno je zahteval za po-deželske trgovine nedeljsko 4-urno obratovanje in ločitev določb o odpiranju in zapiranju obratovališč od določb o delovnem času. Posebno se trgovci razburjajo zaradi tega, da morajo trgovine v Kamnici biti enako zaprte ob nedeljah kakor v mestu Mariboru.

Ob koncu zborovanja je obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik podal nekaj pojasnil glede odpiralne in zapiralne naredbe, dal nasvete z ozirom na nove davčne predpise in priporočal, da se trgovci v večji meri poslužujejo dobrot svojih stanovskih institucij, posebno tudi Trgovske Samopomoči. Govornik je za svoja izvajanja žel živahno pritrdjevanje.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev za politični okraj Brežice vabi na IX. redni občni zbor v torek dne 9. aprila 1929, ob pol 10. uri dopoldne v gremijalni sobi v Brežicah.

Dnevni red:

1. Pozdrav zborovalcev.
2. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zborovanju.
3. Poročilo načelnstva.
4. Poročilo tajništva.
5. Poročilo blagajnikovo.
6. Odobritev letnega računa.
7. Določitev prispevka za l. 1929.
8. Proračun za leto 1929.
9. Predlogi.
10. Slučajnosti.

Če bi ob določeni uri ne bilo zadosti zborovalcev, se bo vršilo (§ 16. gremijskih pravil) eno uro pozneje z istim dnevnim redom zborovanje ob vsakem številu navzočih članov.

Načelnstvo.

Gremij trgovcev v Ljubljani vabi na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 18. marca t. l., ob 7. uri zvečer v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10, I nadstropje.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo tajnika.
4. Računski zaključek za leto 1928.
5. Poročilo preglednikov računov.
6. Odobritev proračuna za l. 1929.
7. Ustanovitev prostovoljne bolniške blagajne samostojnih trgovcev.
8. Dopolnilna volitev dveh namestnikov načelstva.
9. Samostojni predlogi.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora se vrši eno uro kasneje v zmislu § 17 gremijalnih pravil ravno tam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

ODBOR.

Ljubljanska borza.

Tečaj 15. marca 1929.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	2282
Berlin 1 M	135025	135325
Bruselj 1 belga	—	79096
Budimpešta 1 pengő	—	99337
Curich 100 fr.	109440	109740
Dunaj 1 šiling	79894	80194
London 1 funt	27610	27690
Newyork 1 dolar	—	5686
Paris 100 fr.	—	22252
Praga 100 kron	16833	16913
Test 100 lir	—	29837

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 128 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Zdrna, papirnice Vevče, Goritane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 120 Din; Stavbna družba g. g., Ljubljana, denar 50 Din; Šeširc, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Ljubljana, denar 275 Din; Tvoronica za dušik d. d., Ruše, denar 260 Din, blago 280 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 1 m³ Din 260—300; brzojavni drogovi 250 do 280; bordonali merkantilni 320—350; trami merkantilni 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete paralelne, od 16 cm naprej 600—700; škorete, podmerne, do 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. Bukov: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 400—510; deske-plohi, naravni, oštrorobo 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—900; deske-plohi, parjeni, oštrorobo 1000—1250; testoni 500 do 550; tavolete 1200—1250. Hrast: hlodi I., II. 450—700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1300—1600; deske-plohi, neobrobjeni, merkantil. 650—1150; deske-plohi, oštrorobo (podnice) 1200—1350; trizi 1050—1250. Drva: bukova 22—24; hrastova 20—23. Železniški pragovi: 260 m, 14×24; hrastovi 50—55. Oglice: bukova za 100 kg 85—90.

Zito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, mlevska voznina, slovenska postaja dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 305—30750; bačka, 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, 305—30750; bačka, 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 310—31250; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 315—31750 Din. Koruza: amerišanska Yellow, zacarinjeno, slov. post., 320 Din; bačka: času primerno suha, promptna dobava, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 32250 do 325 Din; bačka: času primerno suha, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, od 330 Din do 335 Din. — Ječmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 345—34750; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—33250 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna voznina, 305—310. Moka: pšenična Og: nova, fco Ljubljana, pri odjemu celoga vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: 3 vagoni; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Rogaški Slatini se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 30. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Oddaja zakupa kolodvorskega buffeta na postaji Rakek se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 5. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Gradbeno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede naprave skladišča na postaji Ljubljana glavni kolodvor; do 18. marca t. l. glede postavitve kabla; do 19. marca t. l. glede dobave 2000 kg bločnih verig in 1000 komadov spojnih členov za iste; 2000 kg žice, ca. 6000 komadov hrastovih pragov, 100 komadov varovalk in 400 komadov patron za iste; do 26. marca t. l. pa glede oddaje prevoza raznega materiala (smeti, blato, sneg, gramoz, kamenje, pohištvo itd.). — Mašinsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 200 parov cokelj z lesenimi podplati, vijakov z maticami, žice, kolen za plinske cevi in matic; do 22. marca t. l. pa glede dobave 300 kg varilnega železa in ca. 1400 kg žičnikov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg ovsu in 20 kg šivalnih jermen; do 20. marca t. l. glede dobave 25.000 kg moke; do 26. marca t. l. pa glede dobave žice, varovalnih patron, črnega lepilnega traku, kopalnih banj, stenskih baterij, pršilnih ročic, ogledal, držal za milo, steklenih polie in klozetov. — Delavnica državnih

železnic v Mariboru sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave jeklene litine, vmesnih kladic, zadnjih vodil in tlačnih stremen; do 26. marca t. l. pa glede dobave osi za salonski voz. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 1 pisalnega stroja »Erika«, 40 tisoč kilogramov portland-cementa in 1000 kg cilindrskega olja. — Pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 23. marca t. l. glede oddaje minerskih, gradbenih in betonskih del ter glede zgradbe pisarne, skladišča in delavnice v Dubrovniku; dne 27. marca t. l. glede dobave 10.000 kg železa in 6000 kg pločevine; dne 28. marca t. l. glede dobave krovne lepenke in materiala za barvanje mostov. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.) — Pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 18. marca t. l. glede dnevne dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra 1929 ter glede dobave 13.760 komadov lesenih zabojev za dvopek; dne 22. marca t. l. pa glede oddaje peke kruha za čas od 1. aprila 1929 do 31. marca 1930. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

Dobave. Mašinsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 1200 kg peresnega jekla, 530 kg bakrene žice, 2150 komadov gledalnih in vodokaznih stekel, 265 komadov prozornih šip, 55 kg spajal, 350 kg pločevine, 50 kg masti za menjala, 1000 kg štauferske masti, 5 kg ribjega olja, 100 kg glicerina, 15 kg kostnega olja, 100 kg vazelina, 1000 kg voščenih sveč, 1000 kg leja, 25 kg mazilnega mila, 1750 komadov ročajev za kladiva, krampe in lopate, 1500 kg mrež za dimnice in pepelnike in 500 kg ležiščne volne iz bomba-

ževine; do 23. marca t. l. glede dobave 20 ton bukovega oglja, 5000 kg šamotne moke, 3500 kg šamotne opeke, 350 steklenic sidla, 400 doz snažilne paste, ca. 400 litrov denaturiranega špirta, 500 kg solne kisline, 1000 komadov dermatin obročkov, 1800 komadov kaučuk obročkov, 3100 komadov kaučuk zagostk, 1000 kg firneža, 250 kg sikativa, 100 kg terpentina in 200 kg cinkove bele barve. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov kož za mehove. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 14 ventilov za paro in 10 automatov za odstranjevanje kondenzirane vode ter glede dobave 10 sodov masti za jamske vozilke. — 2. konjeniški polk kraljevske garde v Topčideru sprejema ponudbe glede dobave 600 komadov vojaških zabojev (kovčegov). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. marca t. l. pri Direkciji državnega rudnika v Mostarju glede dobave vijakov, žebeljov itd. — Dne 28. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 20 vagonov portland-cementa, raznega električnega materiala in hrastovega skretniškega materiala. — Dne 3. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave hrastovega skretniškega materiala; dne 4. aprila t. l. glede dobave 14 vagonov portland-cementa in hrastovega skretniškega lesa. — Dne 3. aprila t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odeljenje za mornarico, v Zemunu glede dobave 15.500 parov čevljev; dne 4. aprila t. l. glede dobave 10.000 komadov mornarskih letnih maj in 20.000 parov letnih nogavic; dne 5. aprila t. l. glede dobave 60.000 m platna za delavske obleke. — Dne 3. aprila t. l. pri Intendanturi Moravske divizijske oblasti v Nišu glede dobave 15.000 kg petroleja. (Pred-

metni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

RAZNO.

Borza dela v Mariboru. Od 3. do 9. t. m. je dela iskalo 179 oseb in sicer 125 moških in 54 ženskih; praznih je bilo 76 službenih mest; delo je dobilo 29 moških in 47 ženskih, tedaj skupaj 67 oseb; odpotovalo jih je 22, odpadlo pa 61. Od 1. januarja do 9. marca pa je dela iskalo 2083 oseb, t. j. 1388 moških in 695 ženskih, službenih mest je bilo 810 prostih, delo je dobilo 311 moških in 334 ženskih, skupaj 645 oseb. Odpotovalo jih je 167, odpadlo pa 563; v evidenci jih je ostalo še 708 oseb.

Pri Borzi dela v Mariboru dobi delo: 14 hlapcev, 25 viničarjev, 8 majarjev, 1 livar, več vajencev (čevljarske, kolarske, lakirniške, tapetniške in fotografske obrti), kakor tudi 7 kmečkih dekel, 3 kuharice k orožnikom in financarjem, 1 kuharica v grajščino, 1 vzgojiteljica, ki igra na glasovir, 2 boljši gospodinji, 2 postrežnici, 3 natakarice, 1 vzgojiteljica (otroška vrtnarica), 1 vrtna delavka, 2 šiviljski vajenki in 1 trgovska pomočnica mešane stroke.

Delovanje Borze dela v Mariboru v februarju 1929. Od prejšnjega meseca jih je ostalo 671 oseb v evidenci; 567 oseb (370 moških, 179 ženskih) je iskalo dela; praznih mest je bilo 358, delo je dobilo 269 oseb, to je 127 moških in 142 ženskih; v teku meseca jih je odpadlo 221, odpotovalo pa 55; koncem meseca jih je ostalo še 693 v evidenci. Kot redno podporo je Borza dela dala 95 moškim in 8 ženskim osebam 17.382 dinarjev; kot izvanredno podporo 3 moškim in 2 ženskim osebam 870 Din, za vožnjo pa 6 moškim 458 Din, vozniških listkov s 50% popustom se je izdalo 60 moškim in 40 ženskim osebam v znesku od 6406 Din.

TISKARNA MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI

.. Semena ..

kakor:

črno deteljo, lucerno, peso, trave, češki oves, grahoro i. t. d. nudi najceneje

Fran Pogačnik,
Ljubljana

Dunajska cesta štev. 36
Zahtevajte cenik!

TRAJNO koristno darilo je samo
„GRITZER“ in „ADLER“
šivalni stroj, ter pisalni stroj
„URANIA“.

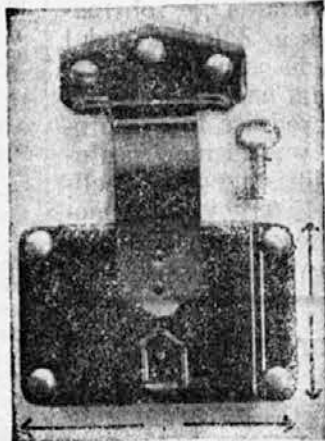
Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prečernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

.. Ključavnice ..

za potne kočare v raznih oblikah in velikostih ima vedno veliko zalogo in nudi najceneje

FELIKS TOMAN ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki

na razpolago!

Tovarniška zaloga in prodaja krtač, raznega ščetarskega in vrvarskega blaga, špaga, gamaš, čevljev, drete, pismenega papirja, zimске trikotaže, vezalk, mila, sesalk za otroke, krema za čevlje

M. TERŠAN, LJUBLJANA

Kongresni trg 14

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Zahtevajte ponudbo!

Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST!“

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900.

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst.

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana.

Tel. štev. 2861, 2413,
2502, 2503.

Se priporoča za vse bančne posle.